

Saavutettavuusseloste

Tämä saavutettavuusseloste koskee Helsingin kaupungin eOPS -verkkosivustoa. Sivuston osoite on <http://ops.edu.hel.fi>.

Sivustoa koskevat lain säädökset

Tämä sivusto on julkaistu aiemmin kuin 23.9.2018. Sivuston tulee täyttää lain edellyttämät saavutettavuuden vaatimukset 23.9.2020 päättyvän siirtymäajan jälkeen.

Kaupungin tavoite

Digitaalisten palveluiden saavutettavuudessa Helsingin tavoitteena on pyrkiä vähintään WCAG ohjeiston mukaiseen AA- tai sitä parempaan tasoon, mikäli se on kohtuudella mahdollista.

Vaatimustenmukaisuustilanne

Tämä verkkosivusto täyttää lain asettamat kriittiset saavutettavuusvaatimukset WCAG v2.1 -tason AA mukaisesti seuraavin havaituin puuttein.

Ei-saavutettava sisältö

Jäljempänä mainittu sisältö ei vielä täytä kaikkia lain asettamia saavutettavuusvaatimuksia.

Havaitut puutteet

Kriittiset virheet

- Sivustolla havaittiin runsaasti kontrastiongelmia (WCAG 2.1, Värien käyttö, Kontrasti (minimi), Ei-tekstimuotoisen sisällön kontrasti).
- Sivuston hahmottaminen on kognitiivisesti erittäin haastavaa useille käyttäjryhmille. Sivuston kokonaisuus ja suhteet eivät ole selkeät. Navigointia vaikeuttaa erittäin runsas tekstisisältö samalla sivulla. Sisältö on osin piilotettu, ennen kuin sisältöön vievää linkkiä painetaan, jolloin se ladataan sivulle. Sivuja ei voi selata "Edellinen"- ja "Seuraava" - painikkeista selaimessa. (WCAG 2.1 Johdonmukainen navigointi)
- Sivuston navigaatiovalikon valikkopainike kuvataan puutteellisesti esimerkiksi ruudunlukuohjelmille. Painikkeen nimi on "Menu", vaikka sivustoa käytetään suomeksi tai ruotsiksi. Painikkeelle ei ole asetettu aria-expanded-attribuuttia, joten ruudunlukuohjelma ei kuvaa käyttäjälle valikon tilaa (avattu / suljettu). (WCAG 2.1 Nimi, rooli, arvo)
- Jokaiselta sivulta voi hakea hakusanaa sisältöä. Hakutoiminto sijaitsee navigaatiovalikon yläpuolella. Kun kenttään kirjoitetaan hakusana, alle ilmestyy päivittyvä lista hakutuloksista sitä mukaa kun sanaa kirjoitetaan. Kenttään ei ole liitetty saavutettavaa nimilappua eikä hakupainiketta. (WCAG 2.1 Informaatio ja suhteet, Syöte, Nimilaput tai ohjeet, Tilasta kertovat viestit)
- Koulujen hakutoiminto on ongelmallinen. Hakukentästä ei selvästi käy ilmi, että kyseessä on hakukenttä. Kirjoitettaessa hakusanaa hakukenttään, haun tulos muotoutuu siten, että sivulla listatut koulut vähenevät, kun hakusanaa kirjoitetaan. Tätä ei ilmaista millään tavalla avustavalle teknologialle. Kentältä puuttuvat nimilappu ja hakupainike. (WCAG 2.1 Informaatio ja suhteet, Syöte, Nimilaput tai ohjeet, Tilasta kertovat viestit)

- Sivulla on kuvakaruselli, jossa on vaihtuvat kuvat alapuolella sijaitsevien otsikkojen mukaan. Kuvien vaihtuminen luetaan ruudunlukijalle, mikä vaikeuttaa merkittävästi sivuston luettavuutta ja jäsentämistä. (WCAG 2.1 Informaatio ja suhteet)

Merkittävät virheet

- Sivuston kielten valintalinkeiltä puuttuvat kieltä vastaavat lang-kielimäärytykset (WCAG 2.1 Osien kieli).
- Etusivulle tuova linkki on kuvattu ruudunlukuohjelmille suomenkielisellä sivustolla "ops.edu.hel.fi" ja ruotsinkielisessä versiossa "sv" eli ruotsinkielinen linkkikuvaus on puutteellinen (WCAG 2.1 Linkin tarkoitus (kontekstissa)).
- Sivustolta puuttuu ns. hyppylinkki, jolla ruudunlukuohjelman käyttäjä voi ohittaa sivun alussa toistuvan sisällön. Tämä havainto ei ole WCAG-rikkomus.
- Pdf-tiedostoja avautuu ilman ennakkovaroitusta ja uuteen välilehteen (WCAG 2.1 Johdonmukainen merkitseminen).
- Linkkien ulkoasu ei kerro riittävän selvästi, että kyseessä on linkki (WCAG 2.1 Värien käyttö).
- Navigaatiovalikossa olevat graafiset ikonit kuvataan avustavalle teknologialle englanniksi, vaikka sivuston kielenä on suomi tai ruotsi (WCAG 2.1 Osien kieli).
- Sivustolla on kuvia, jotka sisältävät tekstiä ja joiden alt-tekstit ovat riittämättömiä (WCAG 2.1 Informaatio ja suhteet, Tekstiä esittävät kuvat).

Muut virheet

- Sivustolla on otsikko ilman leipätekstiä (WCAG 2.1 Otsikot ja nimilaput) ja epäloogista otsikointia (tämä havainto ei ole WCAG-rikkomus).
- Koulut-painike on kuvattu visuaalisesti epäselvästi (tämä havainto ei ole WCAG-rikkomus).

Puutteiden korjaus

Sivusto uudistetaan osana Helsingin kaupungin verkkosivustojen uudistamishanketta. Hanke on alkanut syksyllä 2020. Uusi, saavutettava sivusto valmistuu arviolta vuoden 2021 loppuun mennessä.

Tiedon saanti saavutettavassa muodossa

Mainituista puutteista johtuen saavuttamatta jäävää sisältöä voi pyytää tämän sivuston ylläpitäjältä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

Perusopetuspalvelut

Töysänkatu 2 D

00510 Helsinki

PL 51300, 00099 Helsingin kaupunki

Saavutettavuusselosteen laatiminen

Tämä seloste on laadittu 21.9.2020.

Saavutettavuuden arviointi

Saavutettavuuden arvioinnissa on noudatettu Helsingin kaupungin työohjetta ja menetelmiä, jotka pyrkivät varmistamaan sivuston saavutettavuuden kaikissa työvaiheissa.

Saavutettavuus on tarkistettu ulkopuolisen asiantuntijan suorittamana auditointina sekä itsearviona.

Saavutettavuus on tarkistettu käyttäen ohjelmallista saavutettavuustarkistusta sekä sivuston ja sisällön manuaalista tarkistusta. Ohjelmalliset tarkistukset on suoritettu käyttäen Google Chrome selaimen Lighthouse arviointityökalua, Deque Systems Inc. valmistamaa axe selainlaajennosta, sekä Siteimprove selainlaajennosta.

Arviointityökalujen raportoimat epäkohdat on tarkastettu ja tarvittaessa korjattu.

Ulkopuolisen asiantuntija-auditoinnin on suorittanut Palvelukeskus Helsinki, puhelin- ja hyvinvointipalvelut. Auditointiraportti on ladattavissa osoitteesta:

<https://www.hel.fi/static/liitteet-2019/KasKo/saavutettavuus/saavutettavuusraportti-eops.pdf>

Saavutettavuusselosteen päivittäminen

Sivuston saavutettavuudesta huolehditaan jatkuvalla valvonnalla tekniikan tai sisällön muuttuessa, sekä määräajoin suoritettavalla tarkistuksella. Tätä selostetta päivitetään sivuston muutosten ja saavutettavuuden tarkistusten yhteydessä.

Palaute ja yhteystiedot

Sivuston saavutettavuudesta vastaa
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Perusopetuspalvelut
Töysänkatu 2 D
00510 Helsinki
PL 51300, 00099 Helsingin kaupunki

Ilmoittaminen ei-saavutettavasta sisällöstä

Mikäli käyttäjä kokee, etteivät saavutettavuuden vaatimukset kuitenkaan täyty, voi tästä tehdä ilmoituksen sähköpostilla helsinki.palaute@hel.fi tai palautelomakkeella www.hel.fi/palaute.

Tietojen pyytäminen saavutettavassa muodossa

Mikäli käyttäjä ei koe saavansa sivuston sisältöä saavutettavassa muodossa, voi käyttäjä pyytää näitä tietoja sähköpostilla helsinki.palaute@hel.fi tai palautelomakkeella www.hel.fi/palaute. Tiedusteluun pyritään vastaamaan kohtuullisessa ajassa.

Saavutettavuuden oikeussuoja, Täytäntöönpanomenettely

Mikäli henkilö kokee, ettei hänen ilmoitukseensa tai tiedusteluunsa ole vastattu tai vastaus ei ole tyydyttävä, voi asiasta tehdä ilmoituksen Etelä-Suomen aluehallintovirastoon. Etelä-Suomen aluehallintoviraston sivulla kerrotaan tarkasti, miten asia käsitellään.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Saavutettavuuden valvonnan yksikkö

www.saavutettavuusvaatimukset.fi

saavutettavuus@avi.fi

Puhelinvaihe: 0295 016 000

Avoimna: ma-pe klo 8.00 – 16.15

Helsingin kaupunki ja saavutettavuus

Helsingin kaupungin tavoitteena on olla kaikille esteetön ja saavutettava kaupunki. Kaupungin tavoitteena on, että Helsingissä on kaikkien kaupunkilaisten mahdollisimman helppo liikkua ja toimia ja että kaikki sisältö ja palvelut olisivat kaikkien saavutettavissa.

Kaupunki edistää digitaalisten palveluiden saavutettavuutta yhdenmukaistamalla julkaisutyötä ja järjestämällä saavutettavuuteen keskittyvää koulutusta henkilökunnalleen.

Sivustojen saavutettavuuden tasoa seurataan jatkuvasti sivustoja ylläpidettäessä. Havaittuihin puutteisiin reagoidaan välittömästi. Tarvittavat muutokset pyritään suorittamaan mahdollisimman nopeasti.

Vammaiset ja avustavien teknologioiden käyttäjät

Kaupunki tarjoaa neuvontaa ja tukea vammaisille ja avustavien teknologioiden käyttäjille. Tukea on saatavilla kaupungin sivuilla ilmoitetuista neuvontasivuilta sekä puhelinneuvonnasta.

Saavutettavuusselosteen hyväksyntä

Tämän selosteen on hyväksynyt 21.9.2020

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, Viestintäpalvelut

Töysänkatu 2 D

00510 Helsinki

PL 51300, 00099 Helsingin kaupunki